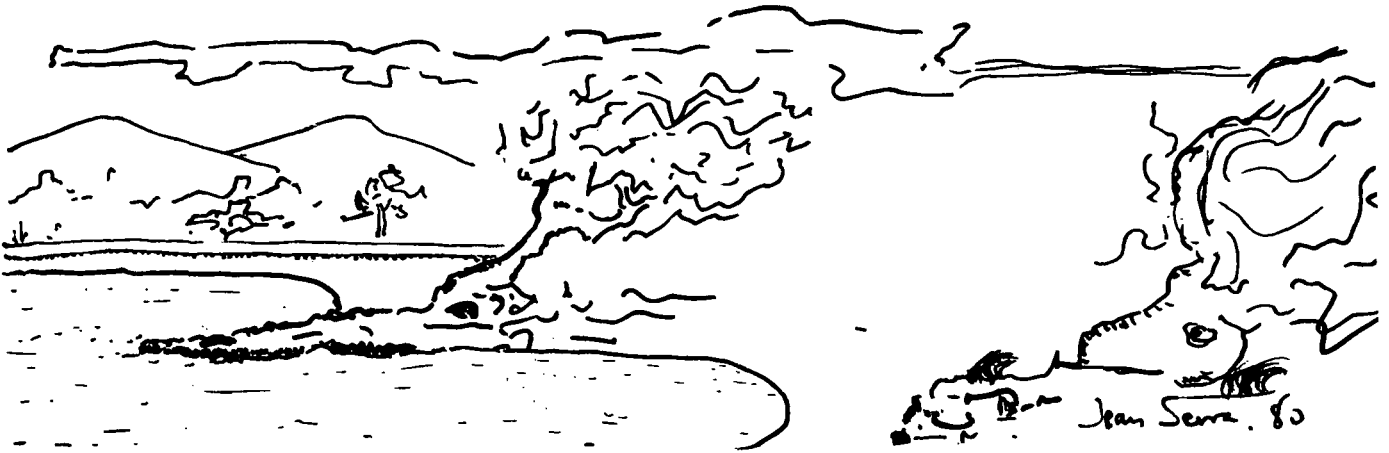

VENTS

A M. Villangómez, traductor rigorós, aquest assaig de versió dels apartats 1 i 2 del primer cant de Vents de Saint-John Perse, «reconeixent com a excel·lent aquesta màntica del poema».

Isidor Mari

1

Eren uns vents molt forts sobre totes les cares d'aquest món,
Uns vents molt forts en gaudi pel món, que no tenien aguiera
ni catau,
Que no tenien compte ni mesura, i ens deixaven, homes de
palla,
En l'any de palla sobre el rastre llur... Ah! si, uns vents molt
forts sobre totes les cares de vivents!

Flairant la porpra, el cilici, flairant l'ivori i el test, flairant el
món sencer de les coses,
I que corrien a llur ofici sobre els més grans versicles nostres
d'atletes, de poetes,
Eren uns vents molt forts en cerca sobre totes les pistes
d'aquest món,
Sobre totes les coses peribles, sobre totes les coses copsables,
per entre el món sencer de les coses...

I d'esventar la usura i la sequedat en el cor dels homes investits,
Vet aquí que produïen aquest gust de palla i d'aromes, sobre
totes les places de les nostres viles,
Com a l'alçament de les grans lloses públiques. I el cor ens
aixecava
A les boques mortes dels Oficis. I el déu refluïa de les grans
obres de l'esperit.

Car tot un segle s'esbombava en la sequedat de la seva palla,
entre estranyes desinències: a extrem de beines, de siliques, a
extrem de coses frements,
Com un gran arbre sota els seus pedaços i parracs de l'altre hi-
vern, portant lliurea de l'anyada morta;
Com un gran arbre tremolós dins els seus carraus de fusta mor-
ta i les seves corol·les de terra cuïta—
Grandíssim arbre mendicant que ha dissipat el patrimoni, cara
encesa d'amor i violència on el desig encara vol cantar.

«Oh tu, desig que ara cantaràs...» I no us heu aquí ja tota la
meva pròpia pàgina brogent,
Com aquest gran arbre de màgia sota la seva mesquinesa d'hi-
vern: envanit del seu lot d'icones, de fetitxos,

Bressant despulles i espectres de llagostes; llegant, lligant al
vent del cel filials d'ales i d'eixams, rubines i llacades del més alt
verb—

Ha! Grandíssim arbre del llenguatge poblat d'oracles, de màxi-
mes i murmurant murmuri de cec-nat en els quincuncis del
saber...

2

«Oh vosaltres que refresca la tempesta... Frescor i penyora de
frescor...» El Narrador se'n puja a les murades. I el Vent amb ell.
Com un Shaman sota els seus braçalets de ferro:

Vestit per a l'aspersió de la sang nova —la pesada túnica blau
de nit, vetes de fai carmesí, i el mantell de llargs plects a cap de dits
pesat.

Ha menjat l'arròs dels morts; en llurs sudaris de cotó s'ha tallat
dret d'usuari. Però la seva paraula és dels vivents; les seves mans
de les piques del futur.

I la seva paraula ens és més fresca que l'aigua nova. Frescor i
penyora de frescor... «Oh vosaltres que refresca la tempesta...»
(I qui doncs no rompria, amb el taló no rompria l'encadena-
ment del cant?) Afanyar-se, afanyar-se! Paraula de vivent!

El Narrador se'n puja a les murades en la frescor de les ruïnes i
enderrocs. La cara pintada per a l'amor com a les festes del vi...
«I teniu tan poc temps per néixer en aquest instant!»

Temps ha, l'esperit del déu es reflectia en els fetges d'agüelles
entreobertes, com a les obres de ferro del forjador, i la divinitat
de pertot arreu assetjava l'alba dels vivents.

Divinació per l'entranya i l'alé i la palpitació de l'alé! Divinació
per l'aigua del cel i l'ordalia dels rius...

I uns ritus tals foren favorables. Jo en farà ús. Favor del déu
sobre el meu poema! I que no arribi a mancar-n'hi!

«Afavorit pel somni favorable» fou l'expressió triada per
exaltar la condició de l'assenyat. I el poeta encara troba recurs en
el seu poema,

Reconeixent com a excel·lent aquesta màntica del poema, i tot
allò que un home sent en apropar-se el vespre;

O bé un home que s'atansi a les grans cerimònies majors en què
s'immola un cavall negre.— «Parlar magistralment, diu l'Escol-
tador.»